

Baroda High School, ONGC- Primary Section

Term I Morning Shift (2023-24)

Class:- VIII Sub: Gujarati

નીચે આપેલી ખાલી જગ્યા પૂરો.

- 1) _____ માં ભોજન કરો અથવા ભૂખ રહો .
- ૨) તારી કાયા _____ જેવા કટકા જાણજે.
- ૩) _____ ઉચ્ચારતાં મારી જીભ કેમ કપાઈ જતી નથી ?
- ૪) વિધાનસભાને _____ પણ કહેવામાં આવે છે.
- ૫) ખેડૂતનાં માથે લીલાં _____ રે લોલ !
- ૬) ખુલ્લાં _____ અડખે પડખે માથે નીલું આભ.
- ૭) _____ માટે દોડતાં એમાં જીવતાં જોને, પ્રેત !
- ૮) _____ માં પાંદડાં ખરે તેમ ખરે છે.
- ૯) મને દુર આવેલા _____ નું નામ આપ્યું?
- ૧૦) જુવાનો _____ થઈ ગયા.

નીચેના પ્રશ્નો નાં એક એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

- 1) વાવણિયાને કેવી રીતે શણગાર્યું છે?
 - ૨) વિધાનસભાગૃહમાં પ્રવેશ મેળવવા શું કરશો?
 - ૩) ચારણને શેનો ઉલ્લાસ નહોતો ?
 - ૪) પરમહંસ આશ્રમનું સંચાલન કોણ કરતું હતું ?
 - ૫) ગાંધીનગર શહેરનાં સૌંદર્યની શોભા શેનાથી વધી છે ?
 - ૬) કવિના મતે મનુષ્યનું જીવન કેવું હોવું જોઈએ ?
 - ૭) વીરના લલાટ પર શું શોભી રહ્યું છે ?
 - ૮) દુકાળમાં લોકો કઈ રીતે ભૂખથી મરતા હતાં ?
 - ૯) પરમહંસ આશ્રમનું સંચાલન કોણ કરતું હતું ?
 - ૧૦) જગદુશા શો વ્યવસાય કરતા હતા?
- પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
- ૧) લેખકને અચાનક શો ચમકારો થયો?
 - ૨) ચારણને પોતાની તલવાર ગળે મુકેલી જોઈને અસવારે શું કર્યું?
 - ૩) કવિ કોણને 'સોનાની સાંકળી ગલી જેવું' કહે છે ?
 - ૪) 'આજ આનંદ' કાવ્ય દ્વારા વર્ષાઋતુનું આનંદદાયક દ્રશ્ય તમારા શબ્દો માં વર્ણવો .
 - ૫) રાજા વિશળદેવે જગદુશા આગળ પોતાની શી વ્યથા રજુ કરી?
 - ૬) લેખકે અધ્યયન માટે શી શી મુશ્કેલી વેઠી ?
 - ૭) જોષી કાળવાણી ઉચ્ચારતાં શા માટે ખચકાય છે ?
 - ૮) લેખકે અઢીઆના કેવી રીતે મેળવ્યા ?
 - ૯) વિધાનસભા ગૃહમાં પ્રવેશવા માટેની કાર્યવાહી વિષે જણાવો.
 - ૧૦) જગદુશાનો પાત્ર પરિચય તમારા શબ્દોમાં લખો.

- ૧૧) 'કુંવર મરાયો' એ જાણીને ચારણે અસવાર પાસે શો બચાવ કર્યો?
- ૧૨) પ્રકૃતિ પૂજનમાં અટવાયેલા લોકોની ધાર્મિકતા શેમાં પૂરી થઈ જાય છે ?
- ૧૩) વિધાનસભા ગૃહમાં શાની કાર્યવાહી થાય છે ?
- ૧૪) 'દીકરાના મારનાર પ્રત્યેની મંદોદર ખાન ની ઉદારતા' વિશે ટુંકનોંધ લખો.
- ૧૫) ઘેરૈયાની બૂમાબૂમ સાંભળી ચારણની શી હાલત થઈ ?
- ૧૬) દુષ્કાળને લીધે રાજા અને પ્રજા કેવી પરિસ્થિતિનો સામનો કરી રહ્યા હતા?
- ૧૭) વરસાદ આવતા ધરતી પર કેવું વાતાવરણ આનંદદાયક દ્રશ્ય તમાર શબ્દોમાં વર્ણવો.
- ૧૮) 'ઉપરવાળી બેન્ક'ની શી વિશેષતા છે?
- ૧૯) કોઈપણ જોવાલાયક સ્થળ ની મુલાકાત વિશે અહેવાલ લખો.
- ૨૦) 'આવી અષાઢી બીજ' વિષય પર દસ થી બાર વાક્યો લખો .

સુચના પ્રમાણે લખો.

- ૧) હું આશા અને લાલચભરી દ્રષ્ટિથી જોતો.(ભાવે વાક્ય બનાવો)
- ૨) ગામના લોકોએ મને ત્રીસ રૂપિયા આપ્યા હતા. (પ્રેરક વાક્ય બનાવો)
- ૩) હું મારું પાથરણું પાથરીને બેઠો. (કર્મણી વાક્ય બનાવો)
- ૪) નવરાત્રીના પર્વે હું હિલોળે ચડ્યો. (કર્મણી વાક્ય બનાવો)
- ૫) ચારણ જોતજોતામાં અલોપ થઈ ગયો. (ભાવે વાક્ય બનાવો)
- નીચેનાં વાક્યના પ્રકાર જણાવો.

૧. નોટ ને સિક્કા નદીમાં નખાય. _____
૨. તારાથી ધૂળિયે મારગ ચલાય . _____
૩. ઉપ્પએવાળી બેંક તરફથી આજનું ખાનું આજ અપાય છે. _____
૪. મેં સીધા મથુરા વૃંદાવન જવનું નક્કી કર્યું. _____
૫. સ્વામીજીએ પરમહંસ આશ્રમ જવાનું સુચન કર્યું. _____
૬. મારાથી પુસ્તક પાછું અપાયું. _____
૭. મારાથી એક-બે વર્ષ થોડું વ્યાકરણ શીખી લેવાય. _____
૮. મારા વડે હરખ થી પાછા અપાયું. _____
૯. ગુરુજી લઘુકૌમુદી વિના કેમ ભણાય ? _____
૧૦. મારાથી આશા અને લાલચભરી દ્રષ્ટિથી જોવાતું. _____
- નીચેનાં શબ્દો ના અર્થ લખો.

ઘેરૈયા	ખજાનો
હેડી હેડીના	આઘેરી
કોડભર્યો	આદમી
ગોકીરો	એકબ્રહ્મનિષ્ઠ
મૈયત	રવેશી

નીચેઆપેલા શબ્દો ના સમાનર્થી શબ્દ લખો.

ગલી	દોઢિયો
માઝા	સાથ
કેર	ઘાટા
તાલાવેલી	રીડિયામણ
પ્રતીતિ	ખુમારી

નીચેઆપેલા શબ્દોની જોડણી સુધારીને લખો.

ધારમીક	વીચીતર
શ્રદાળઉ	ભરમનીસ્થા
મુરતીપુજા	દોઢીયું
ભીખારી	ગુણીયા

નીચે આપેલ શબ્દો ની સંધિ છુટ્ટી પાડો.

હિમાલય	વાગ્યુદ્ધ
કરુણાનંદ	નિશ્ચલ
જયેન્દ્ર	અધોગામી
દેવર્ષિ	મનોદશા
જગદીશ	સજ્જન

નીચે આપેલી સંધિ જોડી શબ્દો બનાવો.

આપત્ + કાલ	સિન્ધુ + ઊર્મિ
ગંગા + ઊર્મિ	ચિત્+છાયા
કામ + એષના	ઉદ્+ શૃંખલ
શરદ્ + પ્રકોપ	નિસ્ + કટક

નીચે આપેલા શબ્દોમાંથી ધ્વનીઓને છુટ્ટા પાડીને લખો.

કોરેમોરે	સમસ્યા
દેવળિયા	હુતાશણી
રીડિયામણ	કિસ્મત
મ્યાન	વનરાઈ
વનરાજી	કિસ્મત

નીચે આપેલા વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો.

ઉઘાડી ×	હરખ ×
વેળા ×	સજ્જન ×
ભૂંડો ×	વીર ×
નિશ્ચિત ×	સાંકડી ×
અજાણ્યું ×	હેત ×

નીચેનાં રુઢિ પ્રયોગોના અર્થ આપી તેમના વાક્યોમાં પ્રયોગ કરો.

૧. જુદા આંક હોવા -	૨. ધ્રાસકો પડવો -
૩. યાનક ચડવી -	૪. હામ ન હોવી -
૫. ચીથરાં ફાડવા -	૬. રઝળી પડવા -
૭. ખડી જવો -	૮. હત્યા વહોરવી -
૯. કાળ આવી પહોચવો -	૧૦. દી' ફરવો -

નીચે આપેલ શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ લખો.

૧. કેડ સુધી પહોચતું કસવાળું અંગરખું -
૨. વનમાં વૃક્ષોની લાંબી હાર -
૩. રાજ્યના કાયદા ઘડનારી સભા -
૪. જેને કશું મેળવવાની ઈચ્છા ન હોય એવી વ્યક્તિ -
૫. સૂવા માટેની પથારી -

૬. તંત્ર વિધાને અનુસરનાર વ્યક્તિ -

૭. બાળપણનો સમય -

૮. અધ્યયન કરવાનું સ્થળ -

૯. સમજવામાં થતી ભૂલ -

૧૦. કિલ્લાનો રક્ષક -

નિબંધ લખો. (કોઈ પણ એક)

પશુ પ્રેમ

મારો યાદગાર પ્રવાસ

વર્ષાઋતુ

નીચે આપેલો ફકરો વાંચી પ્રશ્નો ના ઉત્તર લખો.

સાચા શિક્ષણની શરૂઆત કરવી હશે તો આપણે આપણી પ્રકૃતિ સાથે આપણી ખેતીનો સંબંધ સમજવો પડશે. કૃષિમાંથી વધુ ઉત્પાદન માટે ખેતીને આપણે ઝેર પિવડાવીએ છીએ. એને અમૃત પિવડાવીએ આ અમૃત એટલે વાદળોમાંથી વરસાવા વર્ષા બિંદુ, આ ઉપરાંત હવે પછીની પેઢીમાં શ્રમનિષ્ઠા, ઉદ્યમ કરીને જ આહાર લેવાની ટેવ પાડવાનું શિક્ષણ આપો. ૨૧ મી સદીમાં બજારીકરણ. આજે આવા બજાર ખાનગી વિશ્વવિદ્યાલયો બની રહ્યા છે. આવી વિશ્વવિદ્યાલયો ને અટકાવી પણ શકાય તો ઓછામાં ઓછુ એના વિદ્યાર્થીઓ સાથે સંવાદ કરીએ. એ સંવાદ દ્વારા એમને પ્રકૃતિના જતન, જીવનનાં સંવર્ધન, શ્રમનિષ્ઠ જીવન તરફ લઇ જી શકીએ કે નહીં ? જો એમ નહિ થાય તો આ બજારો આપણું સર્વસ્વ ઓહિયા કરી જવા તૈયાર બેઠો છે.

પ્રશ્નો:-

૧. ૨૧ મી સદીમાં આપણી સામે સૌથી મોટો પડકાર શું છે?

૨. આ ફકરો અનુસાર હવે પછીની પેઢીને કેવું શિક્ષણ આપવું જોઈએ?

૩. 'ઓહિયા કરી જવું' રૂઢીપ્રયોગ નો અર્થ આપો.

૪. કૃષિમાંથી વધુ ઉત્પાદન માટે ખેતીને શું આપવું પડે?

૫. આ ફકરામાંથી 'મહેનત' શબ્દનો અર્થ ધરાવતો શબ્દ શોધીને લખો.

૬. ફકરાને યોગ્ય શિર્ષક આપો.